

OLIMPIADA DE ISTORIE - 2019**Etapa națională****Clasa a IX-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Continuă să existe o importantă amenințare la nord de Dunăre, în afara celei reprezentate de populațiile germanice: regatul dac din Transilvania și Carpați. De origine tracă, dacii se organizaseră într-un regat și, începând cu epoca lui Caesar, regele acestora, Burebista, neliniștea Roma. La sfârșitul secolului I d.Hr., regele Decebal nu ezită chiar să lanseze, din capitala sa, Sarmizegetusa, incursiuni la sudul Dunării, pe pământ roman. Pentru a asigura securitatea hotarelor, dar și pentru a pune mâna pe importante bogății aurifere ale dacilor, împăratul Traian întreprinde, între 101 și 106, două campanii la capătul cărora Dacia devine, și ea, provincie romană. Columna lui Traian de la Roma, cu basoreliefurile ei care evocă războaiele din Dacia, celebrează aceste evenimente. Această ultimă campanie încheia crearea spațiului imperial, care nu suferă, la sfârșitul secolului I și în cursul secolului al II-lea, decât modificări mărunte, odată cu împărțirea în două a provinciilor Pannonia, Moesia și Dacia.” (J. Carpentier, F. Lebrun, *Istoria Europei*)

B. „La moartea lui Iustinian cel Mare (565), statul, așa cum specifica Procopiu, în lucrarea sa intitulată *Istoria secretă*, era ruinat de campaniile militare neconținute și de politica megalomană a suveranului, care a fost, totuși, ultimul mare împărat roman. Au urmat devalorizarea monedei de aur (*nomisma*), tulburări în rândul populației constantinopolitane, mărturii ale nemulțumirii generale, iar armatele imperiale, epuizate de nesfârșitele războaie de peste mări (Africa și Italia), stârnite de politica mării idei imperiale romane, s-au dovedit incapabile să asigure apărarea țării, amenințată din toate direcțiile. Valurile avarilor și slavilor au forțat, curând, frontierele Dunării, iar bulgarii, instalați dincoace de fluviu, și-au creat propriul stat, primul stat barbar înființat pe teritoriul bizantin. Forțele imperiale au suferit crude înfrângeri în fața perșilor, care au invadat provinciile din Orient, au intrat victorioase în Palestina, apoi au venit, în același timp cu avarii, să-și ridice tabăra înaintea zidurilor Constantinopolului, salvat, cum spune legenda, de intervenția miraculoasă a ocrotitoarei sale, Sfânta Fecioară.” (H.Ahrweiler, *Ideologia politică a Imperiului bizantin*)

C. „Secolul al VII-lea a fost martorul a două mari valuri de migratori. E vorba de masiva înaintare a slavilor pe continent, de la o bază de plecare pe care istoricul bizantin Iordanes o situează, la mijlocul secolului al VI-lea, între gurile Dunării, Nistru și Vistula. De aici slavii se răspândesc în trei direcții: spre nord-est, spre bazinul fluviului Volga și lacul Ladoga; către vest, în marea câmpie dinspre nord, în direcția Balticii și a Elbei, dar și spre Munții Boemiei și Alpii Orientali; secolul al IX-lea va marca în aceste regiuni expansiunea maximă a popoarelor slave; și, în sfârșit, spre sud, în Balcani, unde constituie grupuri pe care bizantinii le numesc «sclavini». (...) Slavii, populații pașnice și mari, stabilite în regiunile de șes din nordul Dunării, vor fi puși în mișcare sub conducerea unor populații turco-mongole, avarii și bulgarii. Dar spre deosebire de aceștia din urmă slavii trec masiv la o viață sedentară în văile Peninsulei Balcanice, împingând spre înălțimile munților populațiile autohtone, albanezii, tracii și ilirii.” (J. Carpentier, F. Lebrun, *Istoria Europei*)

Slavii, populații pașnice și mari, stabilite în regiunile de șes din nordul Dunării, vor fi puși în mișcare sub conducerea unor populații turco-mongole, avarii și bulgarii. Dar spre deosebire de aceștia din urmă slavii trec masiv la o viață sedentară în văile Peninsulei Balcanice, împingând spre înălțimile munților populațiile autohtone, albanezii, tracii și ilirii.” (J. Carpentier, F. Lebrun, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **C**, două informații referitoare la migratori. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două consecințe ale politicii duse de conducătorul Imperiului bizantin. **4 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați un proces istoric care cuprinde o consecință a faptelor istorice la care se referă sursa **A** și una a celor la care se referă sursa **C**. **5 puncte**
5. Prezentați alte două fapte istorice, unul în domeniul politic, iar altul în plan religios, desfășurate în cadrul Imperiului Bizantin, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați o asemănare și o deosebire dintre statele din spațiul românesc în Evul Mediu, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**(50 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **civilizațiile antice și medievale**, având în vedere:

- prezentarea a două asemănări și a unei deosebiri dintre organizarea politică a statului egiptean și a statului roman în Antichitate;
- precizarea unui fapt istoric referitor la democrația ateniană în secolul al V-lea î.Hr. și prezentarea a două consecințe ale acestuia pentru moștenirea culturală a Antichității;
- menționarea a două caracteristici ale formării popoarelor germanice;
- menționarea a două cauze ale apariției ierarhiei feudale;
- explicarea rolului unei personalități politice în cadrul evenimentelor desfășurate în statul francez între secolele al X-lea – al XIV-lea.

Notă!

Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză – efect, respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată